

UNIVERSITY GOCE DELCEV – STIP
FACULTY OF LAW

STUDENT'S
SOCIAL
SCIENCE
JOURNAL

YEAR 2018, ISSUE NUMBER 4

**STUDENT'S SOCIAL SCIENCE JOURNAL
FACULTY OF LAW
UNIVERSITY GOCE DELCEV – STIP**

**Year 2017, Issue Number 4
ISSN 2545-4021**

Publisher:

prof. Jovan Ananiev, Ph.D

Editorial Board

prof. Blažo Boev, Ph.D

prof. Liljana Gudeva – Koleva, Ph.D

Risto Kostruranov, LL.M

prof. Jovan Ananiev, Ph.D

Ass. Prof. Ana Nikodinovska Krstevska, Ph.D

International Editorial Board

Ivan Ilic

Faculty of Law, University in Nis, Serbia

Agim Nuhiu

Faculty of Law, State University of Tetovo, Macedonia

Dunja Duić

Faculty of Law in Osijek, Croatia

Olga Koshevaliska

Assistant professor at the Faculty of Law
Goce Delchev University in Shtip, Macedonia

Elena Maksimova

Teaching assistant at the Faculty of Law,
Goce Delchev University in Shtip, Macedonia

Ana Nikodinovska Krstevska

Assistant professor at Faculty of Law,
Goce Delcev University in Shtip, Macedonia

Olga Sidenko

Senior lecturer in political science at Voronezh state University,
Lecturer at Voronezh State University, Russia

Dimitar Apasiev

Assistant professor at the Faculty of Law,
University Goce Delcev – Shtip, Macedonia

Andon Majhoshev

Assistant professor at the Faculty of Law,
University Goce Delcev – Shtip, Macedonia

Darya Scheglova,

Senior lecturer in political science at Voronezh state University,
Lecturer at Voronezh State University, Russia

Boryana Aleksandrova

Sofia University "St. Kliment Ohridski", Bulgaria;

Faculty of Law, Department for International Law and International Relations, Bulgaria
Giorgia Bevilacqua
National Research Council, Institute for Research on Innovation and Services for Development “, Italy
Nives Mazur Kumrić
Faculty of Law, University of Liège, Belgium

Editorial Staff

Ass. Prof. Ana Nikodinovska Krstevska, Ph. D
Ass. Elena Maksimova, LL.M.
Elena Trajkovska, Student
Kire Ivanov, Student

Editor in chief

Ass. Prof. Ana Nikodinovska Krstevska, Ph. D

Language editor

Danica Gavrilovska-Atanasovska
(Macedonian language)

Technical editor

Slave Dimitrov
Blagoj Mihov

Address of the Editorial office

University Goce Delcev – Stip
Faculty of Law
ul.”Krstev Misirkov” BB PO.BOX 201
PO. Box 201, 2000 Stip
Republic of Macedonia

СОДРЖИНА:

АТАНАСОВСКА Невенка, *ПРАВНАТА ИНФОРМАТИКА И НЕЈЗИНАТА ПРИМЕНА*.....стр.5

БОГДАНОВА-СМИЛЕВСКА Билјана, *КРИВИЧНО-ПРАВНА ОДРЕДЕНОСТ НА ЗЛОУПОТРЕБАТА НА ДРОГА ВО РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА*.....стр.11

БОЖИНОВСКА Елица, *АКРЕДИТИВОТ КАКО БАНКАРСКИ ИНСТРУМЕНТ ВО МЕЃУНАРОДНИОТ ПРОМЕТ НА СТОКИ И УСЛУГИ*.....стр.23

ГОЦИРОВ Кирил, *ЕВРОПЕИЗАЦИЈАТА НА ЗАПАДЕН БАЛКАН*.....стр.31

ЗАХОВА Цветанка, *ОДГОВОРНОСТ НА ПРЕВОЗНИКОТ ВО МЕЃУНАРОДНИОТ ПРЕВОЗ НА СТОКА*.....стр.37

ИЛИЕВА Ивана, *ПОИМОТ РЕОРГАНИЗАЦИЈА И ПЛАН ЗА РЕОРГАНИЗАЦИЈА ВО СТЕЧАЈНА ПОСТАПКА ВО ПРАВОТО НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА*.....стр.47

МИЦЕВСКА Каролина, *ОДНОСИТЕ СО ЈАВНОСТА И ВЛИЈАНИЕТО ВРЗ ЈАВНОТО МИСЛЕЊЕ*.....стр.55

МЛАДЕНОВА Ева, *АНАЛИЗА НА МАКЕДОНСКИТЕ БЕРЗАНСКИ ИНДЕКСИ МБИ10 И ОМБ СО ПОСЕБЕН ПРЕГЛЕД НА 2016 ГОДИНА*.....стр.63

РИБАРЕВ Симеон, *ОБВРСКИТЕ НА ИЗВЕДУВАЧОТ КАЈ ДОГОВОР ЗА ГРАДЕЊЕ СПОРЕД МАКЕДОНСКОТО ПРАВО*.....стр.73

СТОЈАНОВА Жаклина, *ПОЛОЖБА НА СТРАНСКИТЕ РАБОТНИЦИ, МИГРАНТИТЕ И ЛИЦАТА БЕЗ ДРЖАВЈАНСТВО СПОРЕД МАКЕДОНСКОТО НАЦИОНАЛНО ПРАВО*.....стр.83

ХРИСТОВ Павле, *НАДВОРЕШНА ПОЛИТИКА НА ЕВРОПСКАТА УНИЈА КОН РЕПУБЛИКА ТУРЦИЈА*.....стр.91

СЕКЦИЈА ПОСВЕТЕНА НА АНТИДИСКРИМИНАЦИЈА, ПРЕВЕНЦИЈА НА ГОВОР ОД ОМРАЗА И КРИМИНАЛ ОД ОМРАЗА.....стр.99

АМЕДОВ Абдуљ, *ДИСКРИМИНАЦИЈА ВРЗ ОСНОВА НА НАЦИОНАЛНА ПРИПАДНОСТ*.....стр.101

БОЖИНОВСКА Елица, *ПРАВО НА АБОРТУС И ЗАКОНСКИТЕ ПРОЦЕДУРИ ПРИ ОСТВАРУВАЊЕ НА ОВА ПРАВО*.....стр.105

ЗАХОВА Цветанка и КОСТУРАНОВА Ана, *ГОВОРОТ НА ОМРАЗА ВО ЈАВНИОТ ДИСКУРС И НИВОТО НА НЕГОВА ТОЛЕРАНЦИЈА ВО МАКЕДОНСКОТО ОПШТЕСТВО*.....стр.111

ЈОВАНОВА Душица, <i>ГОВОР НА ОМРАЗА И МЕДИУМИ</i>	стр.117
КАРОВА Марина, <i>ЗАБРАНАТА ЗА ТОРТУРА НА МЕЃУНАРОДНА И НАЦИОНАЛНА СЦЕНА</i>	стр.121
МАРИНКОВА Марија, <i>ГОВОР НА ОМРАЗА И МЕДИУМИ</i>	стр.129
МИТРОВИЌ Давид, <i>НЕЗАВИСНОСТ НА СУДСТВОТО КАКО ЗНАЧАЕН ПОСТУЛАТ ВРЗ КОЈ СЕ ЗАСНОВА ВЛАДЕЕЊЕ НА ПРАВОТО</i>	стр.153
НИКОЛОВ Иван и КАРОВА Марина, <i>СЛОБОДА НА ИЗРАЗУВАЊЕ ВО РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА</i>	стр.159
НИКОЛОВ Иван, <i>КРИМИНАЛ ОД ОМРАЗА И МАРГИНАЛИЗИРАНИ ГРУПИ</i>	стр.163
РАЈЧИНОСКИ Ѓорѓи, <i>ПОЛИТИЧКА ДИСКРИМИНАЦИЈА СО ОСВРТ НА ПОЛИТИЧКАТА ДИСКРИМИНАЦИЈА ВО РАБОТНИТЕ ОДНОСИ ВО РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА</i>	стр.169
РИСТОВСКА Венета, <i>ПРИПАДНОСТА КОН ЕТНИЧКИТЕ ЗАЕДНИЦИ И ВЕРСКИТЕ УБЕДУВАЊА КАКО ОСНОВИ ЗА ДИСКРИМИНАЦИЈА ВО РАБОТНИТЕ ОДНОСИ</i>	стр.177
СТЕПАНОВСКА Моника, <i>РАСА, БОЈА НА КОЖА И ЕТНИЧКА ПРИПАДНОСТ – ДОМИНАНТНИ ОСНОВИ ЗА ДИСКРИМИНАЦИЈА</i>	стр.183
ТОМЧЕВСКА Симона, <i>ДИСКРИМИНАЦИЈА БАЗИРАНА ВРЗ ПОЛ</i>	стр.189
ТРАЈКОВА Александра, <i>РОДОВА РАМНОПРАВНОСТ И ДИСКРИМИНАЦИЈА НА ЖЕНАТА</i>	стр.195
ЧЕСТОЈНОВА Пепица, <i>ДИСКРИМИНАЦИЈА ВРЗ ОСНОВА НА ЕТНИЧКО ПОТЕКЛО</i>	стр.199

ПОИМОТ РЕОРГАНИЗАЦИЈА И ПЛАН ЗА РЕОРГАНИЗАЦИЈА ВО СТЕЧАЈНА ПОСТАПКА ВО ПРАВОТО НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

Апстракт: Реорганизацијата претставува финансиска реконструкција на должникот над кого е отворена стечајна постапка, како еден од начините на намирување на побарувањата на доверителите. На овој начин се создаваат услови стечајниот должник да продолжи со работа да ги надмине проблемите, финансиски да се колсолидира и продолжи да опстојува како субјект во правото.

Планот за реорганизација предвидува можности за определување на статусот на стечајниот должник по отворањето на стечајната постапка, доколку се појави можност за опстанок на стечајниот должник и ако процесот на реорганизација успешно се спроведува. Можноста за опстанок на должникот зависи на прво место од предложениот план за реорганизација, односно од мерките кои се предвидени и е потребно да се преземат, тие може да бидат различни, но тие мора да бидат оправдани односно, мора да постои можност да бидат имплементирани во процесот на реорганизација.

Клучни зборови: *реорганизација, стечај, стечаен должник, план за реорганизација.*

ИЛИЕВА Ivana

THE TERM OF REORGANIZATION AND PLAN FOR REORGANIZATION IN BANKRUPTCY PROCEEDING IN LAW OF THE REPUBLIC MACEDONIA

Abstract: The reorganization is a financial reconstruction of the debtor, of whom bankruptcy proceedings is opened, as one of the ways to settle there requests of the trusts. With this way are created conditions for the debtor to continue with his job, to face the problems, financially to be stable and still to exist as a subject in the law.

The plan for reorganization has a lot of ways to create the status of the debtor after the opening of the bankruptcy proceedings, if there is an opportunity for existence of the debtor, but also if the reorganization is implemented. The possibility for existence depends on the plan for reorganization from the implementation of different requirements in the process of reorganization.

Key words: *reorganization, bankruptcy, bankruptcy debtor, plan for reorganization.*

Вовед

Реорганизацијата претставува спектар на мерки кои се преземаат за подобрување на работата на стечајниот должник, поимот реорганизација потекнува од латинскиот збор *reorganisatio* што значи: повторно уредување, преуредување.

Реорганизацијата претставува посебна судска постапка која се спроведува во рамки на стечајната постапка во која што се усвојува план за реорганизација кој има за цел: преуредување на односот меѓу должникот и неговите доверители; дефинирање на сет мерки чија што реализација треба да му овозможи рехабилитација на стечајниот должник; обезбедување на поголем степен на наплата на побарувањата на доверителите во однос на она што може да го добијата во случај на банкротство. Така, санацијата на стечајниот должник со негова реорганизација добива функционална предност во однос на банкротството на должникот. Ова од причина што

реорганизацијата претставува и најадекватен облик на заштита на правните и економските интереси на стечајните доверители.⁷³

Така, според законот за стечај „реорганизацијата е процесот со кој добрата, финансиската состојба и одржливоста на претпријатието на должникот можат да се обноват, а претпријатието на должникот може да продолжи да функционира, а со употреба на повеќе средства утврдени со овој закон, а пред се со отпишување на долгот, одложување на долгот, преобразба на долгот во удел во друштвото и продажба на претпријатието како целина или дел од него“.⁷⁴ Меѓутоа, потребно е реорганизацијата да биде пошироко поставена, односно да не биде ограничена само за намирување на побарувањата на доверителите.

Реорганизацијата на стечајниот должник се спроведува преку план за реорганизација кој на некој начин претставува склучување на посебен односно, нов договор за порамнување на побарувањата и продолжување со работа на должникот. Планот за реорганизација може да биде поднесен заедно со предлогот за отворање на стечајна постапка од страна на должникот, исто така, и доверител може заедно со отворање на стечајната постапка да поднесе план за реорганизација. Понатаму доверителите може да поднеста план за реорганизација и по отворањето на стечајната постапка до денот на одржување на извештајното собрание, како и стечајниот управник по инструкции на доверителите доколку тие на извештајното собрание донеста одлука за продолжување на деловниот потфат на должникот и изготвување на план за реорганизација.

Поим на реорганизација

Реорганизацијата претставува финансиска реконструкција на должникот над кого е отворена стечајна постапка, како еден од начините на намирување на побарувањата на доверителите. На овој начин се создаваат услови побарувањата на доверителите да бидат намирени, а должникот да продолжи со работа и да го максимизира својот профит, до што не би дошло во случај на банкротство на стечајниот должник. Примарна цел на реорганизацијата на стечајниот должник е продолжување на деловниот потфат и поинакво уредување на правната положба на должникот, со спроведување на постапката за реорганизација.⁷⁵

За да биде спроведена реорганизација е потребно компанијата да е несолвентна, да и се заканува идна несолвентност или пак презадолженост. Ваквата финансиска состојба се поврзува со тешкотии при намирување на обврските спрема доверителите на подолг рок. Во кој доаѓа до отворање на стечајна постапка, а со тоа и можност да се предложи план за реорганизација на стечајниот должник. На тој начин да се изврши санација со негова реорганизација и да продолжи и понатаму да функционира, со тоа се постигнува поголема придобивка во однос на спроведување банкротство врз должникот. Токму затоа, целта на стечајната постапка е да се пронајде најповолниот начина за колективно намирување на побарувањата на стечајните доверители и достигнување на најголемата можна вредност на имотот на стечајниот должник. Доколку се одлучи да се спроведе реорганизација, односно на овој начин да се постигне целта за максимално намирување на побарувањата а особено ако постојат економски услови за продолжување со работа на стечајниот должник, во однос на спроведување на банкротство и негово бришење од деловниот свет.

⁷³ Манолева-Митровска, Д. (2011). Фази во реорганизацијата на стечајниот должник во правото на Република Македонија, Zbornik PFZ, 61, (2) 849-862.

⁷⁴ Чл. 2 ст.1 т.60, Закон за стечај („Службен весник на Република Македонија“ бр. 34/2006, 126/2006, 84/2007, 47/2011, 79/2013, 164/2013, 29/2014, 98/2015 и 192/2015)

⁷⁵ Чл.2 ст.1, т.57 Законот за стечај според кој постапка за реорганизација е постапката која го опфаќа предлогот на должникот за поведување на постапка за реорганизација, расправата и изјаснувањето на доверителите по предлогот, подготвувањето на планот за реорганизација, изјаснувањето на доверителите по планот за реорганизација и сите други активности што со овој закон ги презема стечајниот судија, должникот и доверителите заради и во врска со реорганизацијата на должникот врз основа на планот за реорганизација.

Стечајниот должник не претставува едноставен збир на средства, предмети и права кои што го сочинуваат неговиот имотот, туку тој е многу посложен бидејќи е поврзан со интересите на сите лица погодени со банкротството како што се доверителите, вработените, договорни страни од облигациите и сл. Исто така, на овој начин колективното намирување на побарувањата на доверителите е со одложено дејство, но од друга страна се доаѓа до нивно намирување во најголема можна мера. Токму затоа, пристапувањето кон реорганизација на стечајниот должник е начин како да се реализираат повеќето интереси на засегнатите страни со продолжување на работење на должникот.

Постапката за реорганизација на стечајниот должник може да се спроведе како во претстечајната постапка исто така, и во стечајната постапка. Кога таа се спроведува во претстечајна постапка е многу брза и ефикасна и придонесува за економска санација на должникот, истиот ефект ќе се постигне и со реорганизација во стечајна постапка, меѓутоа постапката ќе трае многу подолго време, затоа што е потребно да помине низ повеќе фази.

План за реорганизација

Планот за реорганизација предвидува широки можности за определување на статусот на стечајниот должник, по отворањето на стечајната постапка, доколку се појави можност за опстанок на стечајниот должник и ако процесот на реорганизација успешно се спроведува. Можноста за опстанок на должникот зависи на прво место од предложениот план за реорганизација, односно од мерките кои се предвидени и потребно е да се преземат, кои може да бидат различни, но тие мора да бидат оправдани односно, мора да постои можност да бидат имплементирани во процесот на реорганизација.

Во планот за реорганизација потребно е да бидат содржани сите мерки кои ќе бидат преземени и да ги опфатат сите засегнати субјекти, а не да биде ограничен само во рамки на побарувањата на доверителите, иако основната цел е токму тоа.⁷⁶ Не може а да не бидат опфатени и барањата што произлегуваат од работните односи. Но, и од долгорочните облигации преку кои што се пренесуваат деловни тајни, исто така во планот треба да бидат опфатени и идните побарувања како еден вид на превенција за во блиска иднина да не се појави проблем со повторна неспособност за плаќање, односно извршување на своите обврски спрема доверителите.

Предлог за поведување постапка

Реорганизацијата во стечајна постапка се спроведува според план за реорганизација којшто се составува во писмена форма. Овластени субјекти за поднесување на план за реорганизација се органите на управување на должникот правно лице или должникот поединец. Планот за реорганизација може да биде поднесен кога ќе бидат исполнети условите предвидени со Законот за стечај и тоа:

- „истовремено со поднесување на предлог за поведување на стечајна постапка од страна на должникот или од доверителот;
- по предлог на доверителот по отворањето на стечајната постапка до денот на одржување на извештајното собрание и
- по предлог на стечајниот управник, според одлуката, односно инструкциите на собранието на доверители“.⁷⁷

По поднесување на предлогот за поведување постапка за реорганизација следува расправа и изјаснување на доверителите на првото извештајно собрание при што се зема предвид економско-

⁷⁶ Костовски, Д. (2007). Законот за стечај - Прирачници, професионални стандарди, Етички кодекс на стечајни управници – Коментар, Скопје, стр.552 – 558.

⁷⁷ чл. 215 ст.2, Закон за стечај („Службен весник на Република Македонија“ бр. 34/2006, 126/2006, 84/2007, 47/2011, 79/2013, 164/2013, 29/2014, 98/2015 и 192/2015).

финансиската состојба на должникот и причините кои ја предизвикале. Доколку биде прифатен предлогот за поведување постапка за реорганизација, доверителите донесуваат одлука должникот да продолжи со работа и се овластува некој доверител да подготви план за реорганизација. Ако не е поднесен предлог за реорганизација до одржувањето на извештајното собрание тој може да се предложи тогаш од страна на доверители или на стечајниот управник.⁷⁸

Содржина на планот за реорганизација

Поднесениот план за реорганизација мора да ги содржи следниве елементи:

- Подготвителен (декларативен дел)

Во првиот дел од планот за реорганизација потребно е да бидат опфатени: мерките што се преземени и што треба да се преземат во иднина по отворање на стечајната постапка; податоци за основите и за ефектите на планот за реорганизација и други информации што би можеле да бидат релевантни за одлуката на доверителите во врска со прифаќање на планот. Во овој дел потребно е да бидат содржани сите мерки кои биле преземени од страна на стечајниот управник и органите на стечајната постапка.

- Спроведбен (содржински дел)

Во овој дел на јасен начин треба да се утврди како ќе влијае предложениот план врз правниот статус на должникот и промените што би настанале во иднина. Исто така, треба да бидат опишани мерките и средствата за реализација на планот, понатаму, висината на паричниот износ кој ќе служи за намирување на побарувањата на доверителите според исплатниот ред. Доколу е предвидено впаричување на имотот на должникот потребно е детално да се опише истиот. Овде е потребно да бидат содржани датумот на започнување со спроведување на планот за реорганизација и рокот во кои ќе се спроведе, кој не може да биде подолг од 5 години освен во случаи предвидени со законот.⁷⁹

Планот за реорганизација може да се спроведе на повеќе начини во зависност од одлуката на доверителите и од конкретниот случај, така може да биде донесена одлука.

Натамошно водење на претпријатието од страна на должникот

На тој начин што должникот продолжува да постои како правно лице и продолжува да располага, да управува со имото и да ги исплаќа побарувањата на доверителите.

- Стекнување на акции, удели, права или интереси во трговското друштво

Намирување на побарувањата на доверителите може да се изврши од уделот или акциите кои ги поседуваат содружниците односно, акционерите. Исто така, побарувањата на доверителите може да бидат намирени и доколку со планот за реорганизација се предвидува претворање на побарувањата во акции и удели, при што нивната вредност потребно е да биде утврдена претходно од овластено лице. Овде треба да се нагласи дека пренесувањето на акции се врши без посредување на берзата.⁸⁰

- Статусни промени

Со планот за реорганизација може да биде предвидено да се извршат одредени статусни промени во стечајниот должник како што се: присоединување, спојување и поделба.⁸¹ Така што,

⁷⁸ Правилник за професионални стандарди за стечајна постапка („Службен весник на РМ“ бр. 34/2006) во прилог број 5 професионални стандарди за минимум податоци кои треба да ги содржи планот за реорганизација кој го поднесува стечајниот управник – тој е должен во планот да приложи веродостојни, објективни и целосни информации кои детално се уредени со правилникот за стандарди.

⁷⁹ Чл. 215-б, Закон за стечај („Службен весник на Република Македонија“ бр. 34/2006, 126/2006, 84/2007, 47/2011, 79/2013, 164/2013, 29/2014, 98/2015 и 192/2015).

⁸⁰ Костовски, Д. (2007). Законот за стечај - Прирачници, професионални стандарди, Етички кодекс на стечајни управници – Коментар, Скопје, стр. 558.

⁸¹ Глава десетта (чл. 517 – чл.537) Законот за трговски друштва; присоединување, спојување и поделба на друштвата (статусни промени).

целиот или дел од имото ќе биде пренесен на едно или повеќе лица кои постојат или дополнително ќе бидат основани.

– Преземање обврски од трето лице по прифаќање на планот

Во овој случај трето лице или доверител ги преземаат сите побарувања спрема должникот, на тој начин ќе биде поднесена гаранција или друго обезбедување за исполнување на обврските на должникот.

Поднесување план за реорганизација

Поднесување предлог за покренување, односно отворање стечајна постапка над должникот се врши кога постои: несолвентност – неликвидност тоа е состојба кога должникот на долг и краток рок не е во состојба да ги исплати доспеаните обврски или кога тие ја надминуваат вредноста на средствата; кога постои опасност од идна несолветност е состојба кога нормалниот тек на работење сега и во иднина нема да може да генерира доволно готовина за намирување на некоја идна обврска и презадолженост е состојба кога вкупните сретства со кои располага изразени парично ќе изнесуваат помалку од вкупните обврски.

Должникот може да поднесе план за реорганизација заедно со поднесување на предлогот за отворање на стечајна постапка. Во овој случај доверителите одлучуваат по поднесениот план, односно нема да се одржи извештајно собрание на доверители туку веднаш по одржувањето на испитното рочиште се пристапува кон гласање. Истата оваа постапка ќе се спроведе и доколку предлогот за отворање на стечајна постапка и планот за реорганизација се поднесени од доверителот.

Доверителите може да поднесат план за реорганизација по настанување на правните последици од отворената стечајна постапка, па се до извештајното собрание на доверители кога освен за одлуката за продолжување на деловниот потфат или затварање ќе се одлучува и по поднесениот предлог план за реорганизација. Во случај да се прифати предлогот за реорганизација, планот за реорганизација се поднесува до стечајниот судија од страна на овластениот субјект за негово изготвување и поднесување, во рок од 45 дена од денот кога е добиено овластувањето за поднесување на планот. Овој рок може да се продолжи за уште 15 дена по барање на овластен субјект, доколку е донесена одлука на одборот на доверители со двотретинско мнозинство истиот може да се продолжи за уште 60 дена. Тоа значи дека вкупниот рок за поднесување план за реорганизација изнесува 120 дена.⁸²

Ако се поднесени повеќе планови за реорганизација, стечајниот судија ќе го прифати оној за кој дало согласност собранието на доверители, односно одборот на доверители.

Планот за реорганизација ќе биде доставен до стечајниот управник, одборот на доверители и до претставници на вработените на разгледување, што имаа рок од 15 дена од денот на доставување во кој треба да се произнесат со своето мислење.

Доколку во определениот рок не се поднесе план за реорганизација стечајниот судија донесува решение за впаричување на имотот на должникот и негово бришење од деловниот свет.

Одобрување на планот за реорганизација

Прво се одржува испитното (верификационото) рочиште, при што се утврдува кои се доверители и нивните побарувања. Потоа се одржува и собрание за расправа и гласање по поднесениот план за реорганизација, при што на почетокот се утврдуваат гласачките права на доверителите, потоа следува разгледување на планот за реорганизација и на крајот е изјаснувањето на доверителите по предложениот план со гласање. Кога планот за реорганизација е поднесен заедно со предлогот за отворање на стечајна постапка од страна на доверител или должникот,

⁸² Чл.216, Закон за стечај („Службен весник на Република Македонија“ бр. 34/2006, 126/2006, 84/2007, 47/2011, 79/2013, 164/2013, 29/2014, 98/2015 и 192/2015).

може по одржувањето на испитното рочиште веднаш да се пристапи кон одржување на собрание за расправа и гласање по предложениот план.

Право на глас во собранието за расправа и гласање по предложениот план за реорганизација имаат оние доверители чии побарувања не се оспорени, секој од нив има право на глас сразмерно на учеството на вредноста на неговото побарување во вкупната утврдена вредност на побарувањата. Доколку има доверители со оспорени побарувања, тогаш стечајниот судија, пред почетокот на собранието на доверители, одлучува на кои од нив ќе им се даде право на глас.

Според Законот за стечај „стечајниот судија по службена должност нема да го одобри предложениот план за реорганизација ако: во основа не биле почитувани оние одредби што ја регулираат содржината на планот за реорганизација, постапката за негова подготовка, постапката за негово прифаќање и одобрување, не е почитувано правото на приоритет освен ако доверителите поинаку не се согласат, сите доверители од иста група не биле еднакво третирани, како и дали некоја група е полошо третирана ако должникот бил ликвидиран, односно имотот на должникот бил впаричен“.⁸³ Ако стечајниот судија утврди дека некој од наведените услови не е исполнет, тогаш тој нема да го одобри планот за реорганизација.

Планот за реорганизација се смета за усвоен ако е прифатен со просто мнозинство од вкупниот износ на побарувањата на доверители кои гласале. Предложениот план за реорганизација мора да биде одобрен со решение од стечајниот судија по заклучување на собранието, најдоцна во рок од три дена. Ова решение се доставува до стечајниот управник, до должникот и до стечајните доверители. Против ваквото решение должникот може да изјави жалба во рок од осум дена до стечајниот совет.

По правосилноста на решението за одобрување на планот за реорганизација, стечајната постапка се заклучува. Тоа значи дека завршил судскиот надзор врз субјектот врз кој се спроведува реорганизација, и тој продолжува со деловна активност. Меѓутоа сега надзорот и контролата врз спроведување на планот за реорганизација го врши стечајниот управник, којшто најмалку еднаш годишно поднесува извештај до стечајниот судија и одборот на доверители за спроведувањето на планот за реорганизација.⁸⁴ Доколку во текот на надзорот се утврди дека планот за реорганизација не се спроведува, тогаш кој било од доверителите или стечајниот управник може да поднесат предлог до стечајниот судија за повторно отворање на стечајна постапка.

Заклучок

Како прво реорганизацијата позитивно се одразува врз целокупната економија, така што деловниот субјект којашто е во стечај му се овозможува да продолжи да работи и да опстојува, а со тоа се доаѓа до максимизирање на профитот, што не би било случај доколу се спроведе банкротство над истиот и негово бришње од деловниот свет. На овој начин колективното намиравање на побарувањата на доверителите е со одложено дејство, но од друга страна се доаѓа до нивно намиравање во најголема можна мера.

Општата цел на планот за реорганизација е иста со целата на присилно порамнување и привремено запирање на стечајната постапка заради трансформација, а тоа е овозможување на должникот над кого е отворена стечајна постапка преку работа да се реорганизира за

⁸³ Чл. 236 Закон за стечај („Службен весник на Република Македонија“ бр. 34/2006, 126/2006, 84/2007, 47/2011, 79/2013, 164/2013, 29/2014, 98/2015 и 192/2015).

⁸⁴ Правилник за професионални стандарди за стечајна постапка („Службен весник на РМ“ бр. 34/2006) во прилог број 6 професионален стандард за вршење контрола над извршување на планот за реорганизација – се утврдува постапката за спроведување на контролата од страна на стечајниот управник или друго лице (контролор) кое е определено со планот за реорганизација.

постигнување на финансиска консолидација и колективно намирување на побарувањата на доверителите со склучување на нов, посебен договор.

Реорганизацијата на стечајниот должник се спроведува преку план за реорганизација, кој на некој начин претставува посебен договор за порамнување на побарувањата и со тоа продолжување со работа на претпријатието должник. Планот за реорганизација е многу различен од другите начини на намирување на побарувањата на доверителите, односно тоа е впаричување на должниковиот имот и распределба на остварените приходи на доверителите.

Користена литература

Закон за стечај („Службен весник на Република Македонија“ бр. 34/2006, 126/2006, 84/2007, 47/2011, 79/2013, 164/2013, 29/2014, 98/2015 и 192/2015).

Закон за трговските друштва („Службен весник на Република Македонија“ бр. 28/2004; 84/2005; 25/2007; 87/2008; 42/2010; 48/2010; 24/2011; 166/2012; 70/2013; 119/2013; 120/2013 и 187/2013).

Костовски, Д. (2007). Законот за стечај - Прирачници, професионални стандарди, Етички кодекс на стечајни управници – Коментар, Скопје.

Манолева-Митровска, Д. (2011). Фази во реорганизацијата на стечајниот должник во правото на Република Македонија, Zbornik PFZ, 61, (2) 849-862.

Максимовски, Р. Заштита на правата на доверителите во стечајна постапка; Правен дијалог број 2; извор: <https://www.ihr.org.mk/p.php?pid=27>

Правилник за професионални стандарди за стечајна постапка („Службен весник на РМ“ бр. 34/2006).

Тамбурковски, В., Костовски, Д., Спасеновска, М.,(1999) Прирачник за заштита на правата на доверителите во стечајната постапка со прилог Законот за стечај, Скопје.

Čokić, M., Kostovski, D. Zaštita prava povjericica kod reorganizacije privrednog subjekta u vansteačnom postupku prema makedonskom pravu (iskustva i tendencije za BiH zakonodavstvo) Zbornik radova - Međunarodna naučna konferencija „Javni i privatni aspekti nužnih pravnih reformi u BiH: Koliko daleko možemo ići?“ 181 – 206.